

B.A. Sem.-6 Examination
CC-313 - Indian Culture (Indology)
(Political Institutions of India)

Time : 2-30 Hours]

April 2025

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ વેદકાલીન રાજકીય સંસ્થાઓ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
- ૧ રાજ્યની ઉત્પત્તિને લગતા સિદ્ધાંતોનું વર્ણન કરો. ૧૪
- ૨ પ્રાચીન ભારતનાં ૧૭ મહાજનપદો વિશે ટૂંકી નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
- ૨ મૌર્યકાલીન ભારતની કેન્દ્રિય શાસન વ્યવસ્થા વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. ૧૪
- ૩ મુઘલકાલીન શાસન વ્યવસ્થાનું વર્ણન કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ સલ્તનતકાલીન વહીવટીતંત્રની ટૂંકમાં માહિતી આપો. ૧૪
- ૪ શિવાજીના અષ્ટપ્રધાન મંડળનો પરિચય કરાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ બ્રિટીશકાલીન રાજ્ય વહીવટના લક્ષણો જણાવો. ૧૪
- ૫ નીચેનાં પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ સાત) : ૧૪
- (૧) રાજ્યની ઉત્પત્તિને લગતા સિદ્ધાંતોમાં કયો સિદ્ધાંત સૌથી વધુ પ્રાચીન માનવામાં આવે છે?
- (૨) ગાંધાર જનપદની રાજધાની કઈ હતી?
- (૩) “ભાગકર” એટલે શું?
- (૪) મૌર્યકાલીન સામ્રાજ્ય કયા બે પ્રકારમાં વહેંચાયેલું હતું?
- (૫) ‘ગણ’ શબ્દનો અર્થ જણાવો.
- (૬) ભારતીય બંધારણના અધ્યક્ષ કોણ હતા?
- (૭) મૌર્યકાલીન શાસન વ્યવસ્થાની વિસ્તૃત જાણકારી કયા ગ્રંથમાંથી મળે છે?
- (૮) ફોજદારી ગુનાઓને લગતી અદાલતો કયા નામે ઓળખાય છે?
- (૯) મરાઠાકાલીન રાજસત્તાનો ઉદય કોના નામ સાથે થાય છે?
- (૧૦) વેદકાલીન રાજ્યોના વહીવટમાં માર્ગદર્શન આપવા માટે કઈ બે સંસ્થાઓનો ઉલ્લેખ છે?
- (૧૧) સભાના અધ્યક્ષને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?
- (૧૨) ગ્રામના મુખ્ય આધિપતિને કયા નામે ઓળખવામાં આવતાં?

1104E119-2

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right indicate Full Marks.
(2) All questions are compulsory.

- 1 Write a detailed note on the Political Institutions of the Vedic Period. 14
- OR**
- 1 Describe the theories regarding the origin of the State. 14
- 2 Write a short note on the 16 Mahajananas of ancient India. 14
- OR**
- 2 Write a detailed note on the Central Government system of Mauryan India. 14
- 3 Describe the Mughal era Governance system. 14
- OR**
- 3 Give brief information about the administrative system during the Sultanate Period. 14
- 4 Introduce Shivaji's "Ashtapradhan Mandal". 14
- OR**
- 4 Explain the features of British era State administration. 14
- 5 Answer the following questions briefly (Any seven) : 14
- (1) Which principle is considered the most ancient among the principles regarding the origin of the State?
  - (2) Which was the capital of Gandhara Janapada?
  - (3) What is 'Bhagkar'?
  - (4) Into which two types was the Mauryan Empire divided?
  - (5) Explain the meaning of the World 'Gana'.
  - (6) Who was the Chairman of the Indian Constitution?
  - (7) From which book is detailed information about the Mauryan Governance system available?
  - (8) What are the Courts dealing with criminal offences known as?
  - (9) The rise of the Maratha empire is associated with whose name?
  - (10) Which two institutions are mentioned to provide guide the administration in the Vedic States?
  - (11) By what name is the Chairman of the assembly known?
  - (12) By what name was the Chief Ruler of the village known?
-